

Goigs de Santa Calamanda

Calaf

Ubicació

Comarca: Anoia
Lloc/Adreça: Església de Sant Jaume
Alçada: 686

Coordenades:

Latitud: 41.73377
Longitud: 1.51153
UTM Est (X): 376214
UTM Nord (Y): 4621288

Classificació

Número de fitxa 08031 - 98
Àmbit: Patrimoni documental
Tipologia Fons documental
Estil / època: Modern Contemporani
Segle XVIII-XX
Estat de conservació Bo
Protecció Física
Accés Restringit
Ús actual: Sense ús
Titularitat Pública
Autoria de la fitxa Jordi Seró i Ferrer. IN SITU Patrimoni i Turisme
Data de registre de la fitxa: dj., 19/11/2015 - 01:00

Descripció

Es conserven diferents exemplars dels Goigs de Santa Calamanda, tots de mides molt semblant que oscil·len entre els 30x20 cm i els 45x32. El text s'articula en dos, tres o quatre columnes amb corondell, depenent de la mida del paper. Tots ells inclouen la imatge de l'advocació, en alguns casos adornada amb gerros amb flors. Els goigs més moderns, del segle XX, també incorporen una partitura musical amb música de Mn.

Llorenç Guiteras. Al final del goig hi ha una breu oració. La lletra diu:

Puix que sou nostre tresor, / y de Jesu-Christ Esposa: / Calamanda Gloriosa / donaunos vostre favor. / Calaf vos donásolár / en lo vostre naixament / y à Calaf liberalment / donáu favor singular: / Per lo que ab tot fervor / vos invocampiadola , &c. / Sent de Calaf rica mina / en virtut, y santedat, / de Daciá la crueltat / procurá vostra ruína: / Mostrant excessiu rigor / contra Vos, Verge preciosa, &c. / Molts, y diferents torments / inventása gran crueltát, / y en tots ab mes claredát / feu vostres virtuts patents: / Puix passareu lo dolor / de tots ells sempre gustosa, &c. / Per gosar de vostre Espós / vida, y esperit donareu, / à JESUS, quant alcançareu / lo trofeu gloriós: / Y lo Cap per gran tresor / quedá à la Vila ditxosa, &c. / Quant à Calaf invadiren / Sarracenosab furor, / vostre Cap de gran valor / en lo Soler reculliern: / Y en una Cova ab amor / lo deixá sa fé zelosa, &c. / Ja sepultát lo temor / dels Sarracenos, tornaren / los de Calaf, y buscaren / vostre Cap ab gran fervor: / Tornantloab tot honor / en la patria venturosa, &c. / En lo temps de sequedát / portantvos en Professó, / ab molta devoció / tots los de aquell Veynát: Al Soler, nos feu favor / de alcançar pluja abundosa, &c. / Tot malalt necessitát / de vostre amparo, y favor, / invocantvos de bon cor / lo queus demana ha alcançát: / De tota pena, y dolor / lo deslliuráu piadosa, &c. / Puix vos lograu del Senyor / ros, y pluja copiosa, / Calamanda Gloriosa / donaunos vostre favor. / Y puix la ditxa major / gozáu fent de Deu Esposa, / Calamanda Gloriosa / donaunos vostre favor.

Observacions:

Es conserven exemplars a la Biblioteca de Catalunya (1749-1754, 1850, 1855, 1870, 1881) i a la biblioteca de la Universitat Ramon Llull (1840, 1870, 1881, ca. 1940), A la biblioteca de la Universitat de Lleida (Fons Ramon Sol i Clot) es conserva una edició commemorativa de 1985.

Història

Els goigs són composicions poètiques populars per ser cantades. Inicialment lloaven la Mare de Déu, però més endavant també es van compondre goigs en honor de Déu i dels Sants i Santes. La seva plasmació en paper no va començar fins els segles XVI-XVII. Als goigs dedicats als Sants i Santes, com és el cas dels Goigs de Santa Calamanda, aquests són invocats per fer d'intercessors davant la Verge o, en última instància, davant Déu. També és freqüent que els goigs narrin la seva vida, els fets prodigiosos que realitzaren o els seus martiris.

Bibliografia

Bisbal, M. A.; Miret, M. T.; Moncunill, C. (2001). Els goigs a la comarca de l'Anoia. Barcelona : Fundació Salvador Vives i Casajuana.
Graells, J. (2009). Històries i curiositats sobre Santa Calamanda. A: L'Altiplà de Calaf : Butlletí Municipal d'Informació, núm. 26, febrer de 2009, p. 14-15.